

kadınlarla dayanışma vakfı
women's solidarity foundation

KADINA YÖNELİK ŞİDDET

Temmuz ve Ağustos Ayı Raporu

2021

KADAV KADINA YÖNELİK ŞİDDET RAPORU

TEMMUZ VE AĞUSTOS AYI (2021)

HAZIRLAYANLAR

VAKA EKİBİ

Betül Asker
F.Fulya Dağlı
Zehra Karahan

TASARIM

Çağla Akdere

Dijital platformlar için hazırlanmış bu rapordaki veriler, kaynak gösterilerek kullanılabilir.

KADAV olarak Temmuz ve Ağustos ayları içinde şiddete maruz bırakılan göçmen ve Türkiyeli kadınlarla kurduğumuz dayanışma/danışma çalışmamız, kadına yönelik şiddetle mücadelede yasal haklar ve hukuki mekanizmalar ve uygulamaya dair sorunlu ve kritik alanları görmemizi sağlamaktadır. Özellikle İstanbul Sözleşmesi'nin 1 Temmuz tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmasının yansımalarını gördüğümüz bu iki aylık deneyimi paylaşmak bizim açımızdan önemli bir sorumluluk olmakla birlikte İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanmasına yönelik ihtiyacı bir kere daha gözler önüne sermektedir.

Sözleşme'nin yürürlükten kaldırılmasının ardından kadınların aktardığı deneyimlere göre en çok sorun yaşadıkları yerlerden birinin, şiddete maruz kaldıklarında başvurdukları kolluk birimleri olduğu yönündedir. Kolluğun şiddet çağrısı üzerine gittiği evlerde kadınların şikâyetlerini almadığı, kadınlar doğrudan karakola başvurduğunda ise, yetkili ya da görevli olmadıkları bahanesiyle işlem yapmadıkları, Türkçe bilmeyen göçmen kadınların şikâyetlerinin kimi zaman hiç alınmadığı, kimi zaman ise etkin bir tercüman desteği sunulmadan ve yanlış yönlendirilerek işlemlerinin yapıldığı son aylarda bizlere sıkça aktarılan sorunlar olarak karşımıza çıkmıştır.

İçişleri Bakanlığı'nın ihtisaslaşmaya giderek kadına yönelik şiddet vakaları için İlçe Emniyet Müdürlükleri'nde bulunan Aile İçi Şiddet Büroları'nı görevlendirdiği bilinmektedir. Ancak daha önceki raporlarımızda belirttiğimiz gibi bu düzenleme, kadınların şiddete karşı hızlıca harekete geçmesini engellemektedir. Örneğin, kadınlar kendilerine en yakın karakola başvurduklarında, kanunda açıkça hakları olmasına rağmen, şikâyet ve talepleri alınmamaktadır. Oysa hukuka uygun bir şekilde, en yakın karakola başvurusunu yapan kadının, polis refakatinde Aile İçi Şiddet Bürosuna yönlendirilmesi gerekmektedir.

Aile İçi Şiddet Bürosu personelinin mesleki eğitim aldığı ifade edilse de, hangi içerikte eğitimlerin verildiği kamuyla paylaşılmamaktadır. Üstelik kadınların ilk başvuru yaptığı birimler kendilerine en yakın karakol olmaktadır. Dolayısıyla tüm kolluk personelinin kadına yönelik şiddetle mücadele ve kolluğun yükümlülükleri ile kadınların hakları konusunda kapsamlı eğitimlerden geçirilmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur. Her koşulda, anadili Türkçe olmayan kadınların başvurularını kendi dillerinde yapılabilmesi için kolluğun tercüman desteğini etkin şekilde sağlama yükümlülüğü vardır.

Geçtiğimiz 2 ay içinde şiddet gördüğü erkekten boşanmak isteyen kadınların deneyimleri gösteriyor ki, kadınlar bu süreçte erkekler tarafından psikolojik şiddete maruz bırakılmakta, müşterek çocukları fiili olarak kaçırılarak çocuklara doğrudan, kadınlara dolaylı olarak şiddet uygulanmaktadır. Boşanmayı engellemek için dedikodular çıkararak yahut ailelere yalan bilgi vererek toplumbaskısı oluşturmayı önünde tehditler bulunmaktadır. Bubaşkılaravepsikolojik

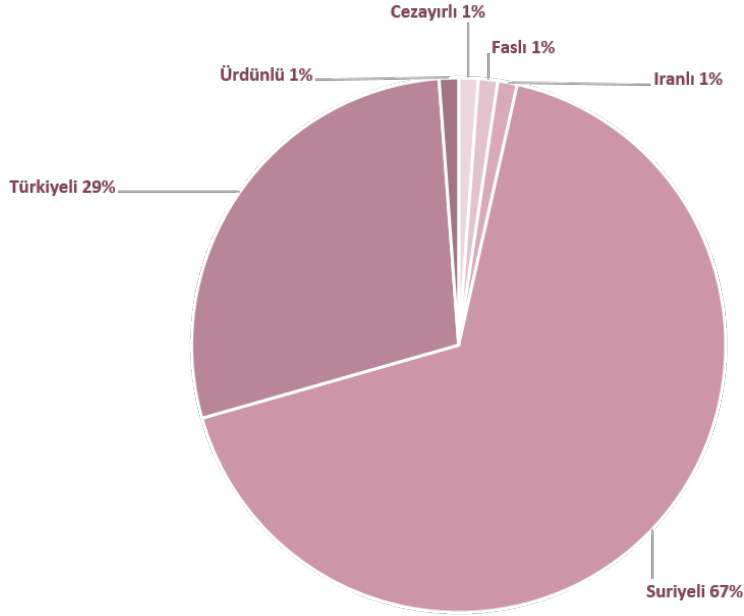
şiddete karşı kadınların yasal başvuru olanakları sınırlı veya sonuçsuz kalmaktadır. Oysa İstanbul Sözleşmesi, psikolojik şiddetin Türk Ceza Kanunu'nda bir suç olarak tanımlanması yükümlülüğü getirmektedir. Sözleşmenin yürürlükten kaldırılmasıyla yalnızca bu yasal zorunluluk ortadan kalkmış olmadı, aynı zamanda sözleşmeden çekilme sürecinde oluşturulan politik atmosfer, kadınları şiddete daha açık, erkekleri ise şiddet uygulama yönünde pervasız hale getirmiş oldu.

Göçmen kadınların, -özellikle geçici koruma kaydı altında bulunan kadınların- şiddet gördüğü erkeklerden boşandıktan sonra kayıtlı oldukları illerden ayrılarak hayatlarını tekrar kurma, sosyal ve kamusal destek imkânlarının daha yüksek olduğu illere yerleşme çabalarının önünde yapısal engeller bulunmaktadır. Geçici Koruma Kaydı altında bulunan göçmenlerin yasal olarak, hak ve yükümlülüklerini kayıtlı oldukları illerde yerlerine getirmeleri gerekiyor. İl Kaydı değişikliği mümkün olmakla birlikte son yıllarda İstanbul, Ankara, İzmir başta olmak üzere birçok şehre il değişikliği kaydı ve yeni kayıt alınmamaktadır. Ancak kanunen çeşitli hassasiyet kriterlerine sahip göçmenlerin gerek il değişikliği taleplerinde, gerekse haklara erişimde bu hassas durumlarının gözetilmesi gerekmektedir. Şiddete maruz bırakılan kadınlar, yalnız ebeveynler ve çocukları bu kriterleri taşımalarına rağmen il değişikliği yapan kadınların bu ile kayıt talepleri, bu kapsamda değerlendirilmemektedir. Şiddetten uzak bir hayat kurmak isteyen kadınlar yaşadığı ilde istihdam, sağlık, eğitim vb. hak ve hizmetlere bu ilde kayıtlı olmadıkları için erişememektedir. Özellikle pandemi tedbirlerindeki değişikliklerle yüz yüze eğitime geçilmesi sonucunda, kayıtlı olduğu ilde yaşamayan onlarca çocuğun okul kaydı alınmamakta ve çocukların eğitim hakkı engellenmektedir.

Çocukların eğitim hakkından mahrum kalması ve kadınların şiddetsiz bir hayat kurmasının engellenmesiyle sonuçlanan bu sorunun çözümü için İl Göç İdareleri, özenle ve ivedilikle şiddetten uzaklaşmaya çalışan kadınların ve çocuklarının kendilerini güvende ve desteklenmiş hissettikleri illerdeki kayıt taleplerini yerine getirmelidir. Öte yandan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri şiddetten hayatta kalan kadınların ve çocukların güçlenebilmeleri için gerekli hizmet ve destekleri etkin olarak ve bir an önce sunması gerekmektedir.

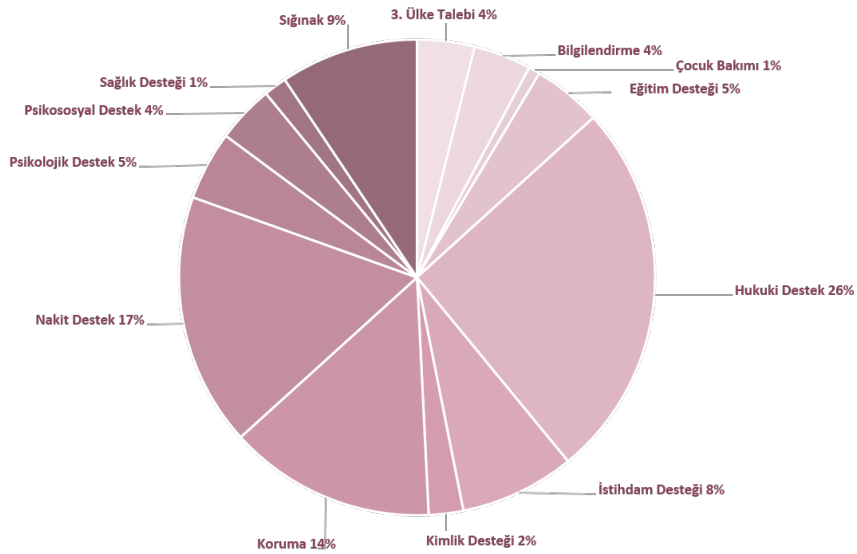
Temmuz ve Ağustos ayları boyunca dayanışma içinde olduğumuz kadınların uyrukları ve taleplerine ilişkin grafikleri aşağıdaki gibidir:

2021'İN TEMMUZ- AĞUSTOS AYLARINDA KADAV'A ULAŞANLARIN UYRUĞA GÖRE GRAFİĞİ

2021 Temmuz ve Ağustos aylarında KADAV'a ulaşanların %67'sinin Suriye, %29'unun Türkiye, %1'inin İran, %1'inin Fas, %1'inin Cezayir ve %1'inin Ürdün uyruklu olduğu gözlemlenmiştir.

2021'İN TEMMUZ- AĞUSTOS AYLARINDA KADAV'A ULAŞANLARIN TALEPLERE GÖRE GRAFİĞİ

2021 Temmuz ve Ağustos aylarında KADAV'a ulaşanların %26'sının hukuki destek, %17'sinin nakit destek, %14'ünün şiddetten korunma desteği, %9'unun sığınak, %8'inin istihdam desteği, %5'inin psikolojik destek, %5'inin eğitim desteği, %4'ünün psikososyal destek, %4'ünün 3. ülke talebi, %4'ünün bilgilendirme, %2'sinin kimlik desteği, %1'inin sağlık desteği ve %1'inin çocuk bakımı desteği taleplerinde bulunduğu gözlemlenmiştir.

Temmuz ve Ağustos ayları boyunca dayanışma içinde olduğumuz kadınların deneyimleri ve gözlemlerimizin bir kısmını aşağıda paylaşıyoruz:

● Bir kadın evli olduğu erkek tarafından şiddete maruz kaldığı için karakola gittiğini, işlemler sırasında karakol tarafından çağrılan tercümanın kendisine çeviri yapmadığını ve işlemleri açıklamadan yalnızca evrakları imzalaması gerektiğini söylediğini beyan etmiştir.

● Evli olduğu erkek tarafından şiddete maruz kalan bir kadın, akşam saatlerinde şikâyetçi olmak üzere karakola gittiğini, polislerin talebini aldıklarını ancak kendisini gece geç saatlerde evine bırakmak yerine, evinden uzak bir yerde ve şiddete açık bir halde bıraktıkları için kendisini tedirgin hissettiğini aktarmıştır.

● Bir kadın, evli olduğu erkek tarafından sistematik biçimde şiddete maruz kaldığını, polisi aradığını ancak Türkçe konuşmayı bilmediği için kendisini ifade edemediğini, polisin de kendisine tercüman desteği sağlamadığını ve talebini almadan görüşmeyi sonlandırdığını ifade etmiştir.

● Şiddete maruz kalan başka bir kadın, evli olduğu erkeğin sürekli alkol aldığını, karakola gittiğinde ise polisin kendisine uygulananın fiziksel bir şiddet

olmadığı gerekçesiyle herhangi bir işlem yapmadığını, işlem yapılmaması sebebiyle artık bir sorun yaşadığında polise gitmek istemediğini beyan etmiştir.

● Evli olduğu erkek tarafından çocuklarına ve kendisine şiddet uygulanan bir kadın, darp raporu aldığını, şikâyetçi olmak için gittiği karakolda konunun onların çalışma alanı olmadığı gerekçesiyle başka bir kuruma yönlendirildiğini, yönlendirildiği kurum hakkında kendisi ile bilgi paylaşılmadığını ve dolayısıyla hangi kuruma gittiğini bilmediğini, bu kurumun ise ağır bir şiddet öyküsü olmadığı için işlem yapmayacaklarını söylediklerini, görevlilerin şiddete maruz kalmasını kendi suçuymuşçasına psikolojik şiddet ve baskı içeren biçimde davrandıklarını belirtmiştir.

● Bir kadın, eşinin kendisine şiddet uyguladığını bu sebeple de eşinden boşandığını gidecek bir yeri olmadığını, karakola gittiğinde ise kendisine yapacak bir şey yok denildiğini, tekrar gittiğinde ise bir kuruma yönlendirdiklerini fakat o kurumda da yer olmadığını ifade ettiklerini beyan etti.

● Evli olduğu erkeğin sistematik şiddetine maruz kalan bir kadın, maruz kaldığı şiddet sebebiyle ameliyat olduğunu, sığınakta kaldığını, gidecek bir yeri olmadığı için kocası ile yaşadıkları eve geri döndüğünü ve tekrar şiddete maruz kaldığını, çocuklarını alarak evden ayrılmak istediğini belirtmiştir. Bunun üzerine

şikâyet ve önleyici-koruyucu tedbirler için başvurduğu karakoldaki polislerin çocukları alamayacağını söylediğini ve kocasıyla konuşup barışmasını salık vererek işlem yapmadığını aktarmıştır.

● Göçmen bir kadın, kendisinin ve çocuklarının evli olduğu erkek tarafından şiddete maruz bırakıldığını ve ölümle tehdit edildiğini, polise başvurmasına rağmen şikâyetinin ve önleyici-koruyucu tedbirtaleplerinin alınmadığını belirtmiştir. Evden uzaklaşmış olmasına rağmen eşinin şiddet uygulamaya devam ettiğini ve çocuklarını kaçırdığını belirten kadın, geçici koruma kimlik kaydı güncel olmadığı için hakkında uygulanabilecek idari tedbirlerin kaygısıyla şikâyet edemediğini, 6284 Sayılı Kanun kapsamında tedbir kararları ve boşanma davası süreçlerini başlatmaya çekindiğini beyan etmiştir.

● Bir kadın, evli olduğu erkeğin fiziksel şiddetine maruz kaldığını, şikâyeti üzerine bu erkeğin eve gelen polislere ve ailelerine yalan beyanda bulunarak karısının kendisine ihanet ettiğini bu sebeple ona şiddet uyguladığını söylediğini, ailesinin de bundan dolayı kendisini suçladıklarını ve boşanmasına engel olduklarını hatta boşanırsa erkek kardeşinin onu öldürmekle tehdit ettiğini ifade etmiştir.

● Geçici Koruma Kimlik Kaydı olan bir kadın, Türkiyeli bir erkek ile evlendiğini, maruz kaldığı şiddet sebebiyle boşanma davası açtığını ancak evli olduğu

erkeğin nüfusunu kullanarak boşanma sürecinde kadının boşanmaya bağlı haklarını kullanmasını engellediğini; faile tanımlanan elektronik kelepçenin kolluk kuvvetlerince tercüman kullanılmadan yanlış bilgilendirilerek kelepçe istemediği yönünde evrak imzalatıldığını, bu sebeple kolluk kuvvetlerine ve hukuki mekanizmalara güveni kalmadığını ve eyleme geçmekte tereddüt ettiğini aktarmıştır.

● Evli olduğu erkek tarafından psikolojik şiddete maruz kalan bir kadın, kamusal mekanizmalara güvenmediği ve geçim kaygısı yaşadığı için boşanma konusunda tereddüt yaşadığını beyan etmiştir.

● Göçmen bir kadın Türkiyeli bir erkekle evlendiğini, fiziksel ve psikolojik şiddete maruz kaldığı için ayrılıp ülkesine geri döndüğünü fakat evli olduğu erkeğin peşinden gelerek ailesinin yanında kendisine tekrar şiddet uyguladığını, darp raporu olduğunu fakat korktuğu için şimdiye kadar herhangi bir şikâyette bulunmadığını ve boşanmak için adım atmadığını belirtmiştir.

● Evli olduğu erkeğin hapisanede olduğunu söyleyen bir kadın, boşanmak istediğini kocasının boşanmaları halinde intihar edeceği yönündeki psikolojik şiddeti nedeniyle boşanmaktan çekindiğini aktarmıştır.

● Bir kadın, evli olduğu erkeğin kendisine sistematik şiddet uyguladığını ve şu

anda başka bir kadınla yaşadığını, kadın boşanmak istediğinde ise evli olduğu erkeğin kadının “namusuyla” ilgili konuşma tehdidinde bulunduğunu ifade etmiştir.

● Evli olduğu erkek tarafından fiziksel ve cinsel şiddete maruz kalan bir kadın, boşanmak istediğini fakat küçük bir yerde yaşaması ve kocasının tehditleri nedeniyle boşandığında toplum baskısı görmekten endişe ettiğini aktarmıştır.

● Maruz kaldığı şiddet sebebiyle boşanan bir kadın, velayetin eski kocasına verilmiş olması nedeniyle 3 yıldır kızını göremediğini, bu süreçte kızının psikolojik şiddete maruz kaldığını ve şu an psikiyatrik tanısı olduğunu beyan etmiştir.

● Şiddet gördüğü erkekten kaçarak Türkiye’ye sığınmış göçmen bir kadın sığınak başvurusu yaptığını ancak oğlu 15 yaşında olduğu için başvurusunun kabul edilmediğini, kendisine başkaca bir alternatif sunulmadığını belirtmiştir.

● Geçici Koruma Kimlik kaydının bulunduğu ilden ayrılmış olan bir kadın kayıtlı olduğu ilin az nüfuslu ve istihdam olanaklarının sınırlı olduğunu ve yaptığı iş görüşmelerinde sürekli olarak tacize maruz kaldığını bu nedenle de bu ilde yaşamını devam ettiremediğini aktarmıştır.

● Maruz kaldığı şiddet sebebiyle boşanan ve Geçici Koruma Kimlik kaydı olan bir kadın, boşanmanın ardından kayıtlı olduğu ilden ayrılarak farklı bir ilde

yaşadığını bu sebeple de çocuklarının okul kaydının alınmadığını beyan etmiştir.

● Geçici Koruma altındaki bir kadın, şiddet gördüğü erkekten boşandığını, şiddetten uzaklaşmak ve hayatını idame ettirebilmek için çocuklarıyla birlikte kayıtlı olduğu ilden farklı bir ilde yaşamaya başladığını belirtti. Geçici Koruma kaydı altındaki çocukların kayıtlı oldukları iller dışında okul kayıtlarının yapılmaması ve kayıtlı oldukları ilin bu hassas durum gözetilerek değiştirilmemesi nedeniyle çocuklarının eğitimlerine devam edemediklerini aktarmıştır.

● Geçici Koruma Kimlik kaydının olduğu ilde, sığınakta 15 yaşındaki kızı ile birlikte kalan bir kadın, yetişkin olan diğer 2 çocuğunun başka bir ilde olduklarını, kendisinin ve kız çocuğunun bulunduğu ilde yalnızlaştıklarını, diğer çocuklarının yanında olmak istediklerini ancak kimlik sebebiyle il değiştiremediklerini beyan etmiştir.

● Geçici Koruma Kimlik belgesi olan bir kadın hayatlarını idame ettirmekte zorlandıklarını, işsiz olduğunu ve çocuklar için sağlanan bir kreş imkânı olmadığı için iş arayamadığını aktarmıştır.

● Bir LGBTİ+ birey, defalarca hastaneye gittiğini fakat ayrımcılığa maruz kaldığını ve sağlık hizmetlerinden faydalandırılmadığını ifade etmiştir.

kadınlarla dayanışma vakfı
women's solidarity foundation

KADINLARLA DAYANIŞMA VAKFI

0212 251 58 50 | kadav.org.tr | info@kadav.org.tr

[facebook.com/ KADAVistanbul](https://facebook.com/KADAVistanbul) | [twitter.com/ Kadavist](https://twitter.com/Kadavist) | instagram.com/kadav.tr